

ReTInA - Revitalizacija starih industrijskih območij v Jugovzhodni Evropi



Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru je v okviru programa Jugovzhodna Evropa sodelovala pri mednarodnem projektu Revitalizacija starih industrijskih con (*Revitalization of Traditional Industrial Areas – ReTInA*). Projekt je potekal od marca 2009 do julija 2012. Vanj je bilo vključenih deset partnerjev. Vodilni partner je bila Občina Csepel iz Budimpešte (Madžarska), ostali partnerji pa so bili poleg Univerze v Mariboru (Slovenija) še Občina Iași in Občina Galați (Romunija), Občina Ferrara in Razvojna agencija SOPRIP (Italija), Občina Pernik (Bolgarija), Občinska razvojna agencija Komotini in Občina Tavros (Grčija) ter Mesto Košice (Slovaška).

Proces industrializacije je bil eden ključnih socioekonomskih procesov z najmočnejšim vplivom na spremembo fiziognomije in funkcije pokrajine

v 19. in 20. stoletju. Z razvojem klasične industrije so se oblikovala industrijska območja in urbane industrijske cone z delovno intenzivnimi industrijskimi panogami, ki so povzročile oblikovanje degradiranih industrijskih območij. S prehodom v postindustrijsko obdobje in s procesom deindustrializacije je bila potrebna sanacija in revitalizacija starih industrijskih območij. Ta se je začela v Združenih državah Amerike že v 60. letih 20. stoletja, v Zahodni Evropi v 70. letih prejšnjega stoletja, v Jugovzhodni Evropi pa šele v zadnjem času.

Glavni namen projekta ReTInA je bil razviti metodo revitalizacije starih industrijskih območij v Jugovzhodni Evropi, in to na podlagi modela, ki je izhajal iz študije primerov dobre prakse. Model je vključeval lokalne in regionalne zainteresirane institucije

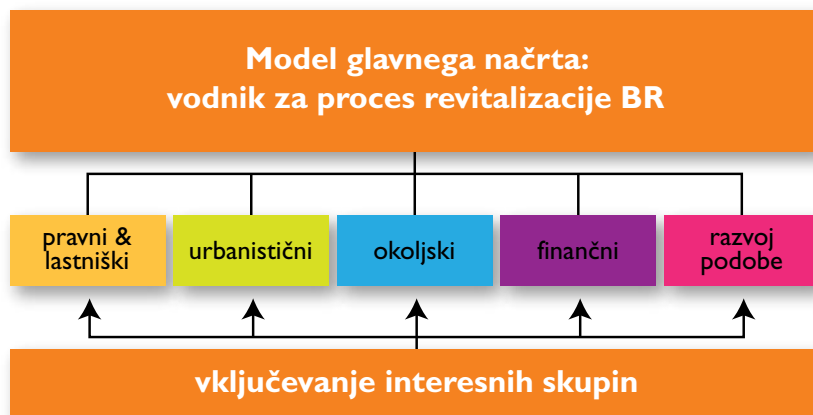
(*stakeholderji*). Dolgoročni cilj projekta je revitalizacija starih industrijskih območij, s katero bi zagotovili nova delovna mesta in trajnostni razvoj ter vzpostavili sinergijske učinke med zagotavljanjem kakovosti bivanja, socialne varnosti in kulturne dejavnosti.

Univerza v Mariboru je pristopila k projektu ReTInA z namenom, da univerza in mestne institucije skupaj pristopijo k urejanju degradiranih starih industrijskih območij v Mariboru (Tezno, Studenci, Melje), ki do sedaj niso bila obravnavana kompleksno. V projektu je bila posebna študija namenjena načrtovani revitalizaciji industrijskega območja nekdanje Tovarne avtomobilov Maribor (TAM), ki se je začela z oblikovanjem Poslovno proizvodne cone Tezno.

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru je kot projektna partnerica oblikovala posebno projektno skupino. Partnerjem v njej je predstavljala dejavnosti in rezultate projekta. Poleg Mestne občine Maribor so bili v tej skupini še Štajerska gospodarska zbornica, Mariborska razvojna agencija, Poslovno proizvodna cona Tezno in Mestna četrt Tezno.

Univerza v Mariboru je bila zadolžena za izdelavo metodologije za revitalizacijo rjavih con (starih industrijskih con v mestih) v Jugovzhodni Evropi (*Brownfield Revitalisation Methodology SEE – BRM*). Metodologija je bila pripravljena na podlagi primerjalne analize izbranih industrijskih območij. Inovativni pristop k načrtovanju in izvajanju revitalizacije je upošteval interdisciplinaren pristop ter je zato vključeval delo različnih interesnih skupin.

Metodologija za revitalizacijo rjavih con je dostopna na spletnih naslovih:
<http://www.speedyshare.com/GqCgU/Brownfield-Revitalization-Method-Acro-5.pdf>
<http://www.speedyshare.com/y73yx/ReTInA-Policy-Recommendations-EN.pdf>



Metodologija za revitalizacijo rjavih con.

Mestna občina Maribor je sprejela metodologijo za revitalizacijo rjavih con kot instrument, na podlagi katerega bo v prihodnosti oblikovala občinsko prostorsko politiko, ki omenjenih industrijskih con ne bo izključevala iz urejanja mesta, temveč jih bo z mestom povezovala. Rezultate projekta bo Mestna občina Maribor uporabila za dokončno pripravo mestnega prostorskega načrta. Mesto bo v prvi fazi pristopilo k ekološki in vizualni revitalizaciji starih industrijskih con, da bi povečali možnosti za privabljanje novih investitorjev, saj v njih še vedno prevladuje degradiran prostor.

Z uresničevanjem projektnih rezultatov je dosežen ključni cilj raziskovalne skupine pod vodstvom koordinatorice projekta doc. dr. Lučke Lorber z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, to pa je:

proces revitalizacije industrijskih območij je potrebno razumeti kot trajnostno in družbeno odgovornost, ki mora temeljiti na trajnostnem odnosu do okolja in na pripravljenost lokalne skupnosti na dolgoročno vlaganja v prihodnost.

Več informacij o projektu:
<http://www.retinasee.eu/>
 in <http://www.conatezno.si/>.

Lučka Lorber

Povabilo k sodelovanju

Uredniški odbor Geografskega obzornika vas vabi k sodelovanju pri oblikovanju rubrike "Razglednica".

Na naslov uredništva oziroma na elektronski naslov geografski.obzornik@gmail.com pošljite:

- starejšo fotografijo, ki prikazuje, kakšna je bila pokrajina včasih;
- starejšo fotografijo z znanim geografom;
- fotografijo iz vašega potepanja po svetu, ki prikazuje najnovejše prostorske procese;
- fotografijo, ki prikazuje aktualen dogodek: posledice ujme, življenjski jubilej geografa, utrinek iz kongresa...
- in podobno...

Skupaj s fotografijo pošljite še ime in priimek fotografa ter kratek opis (do 3 stavke).

Z rubriko bomo začeli v novem, jubilejnem letniku 60 (2013).



Foto: Urban Furlan